TEXT *Karolina Nilsson*

The Pillar: En samtida konceptuell fågelstudie

Vad händer när en samtidskonstnär utan några kunskaper om fåglar, vill locka ner fåglar från himlen för att fånga dem med kamera?

Resultatet blir en typ av fågelbilder vi inte är vana vid. Den konceptuella konstnären Stephen Gills bilder är kaotiska, oskarpa, med fåglar i märkliga positioner, tilltufsade och ofta kraftigt beskurna. Alltså långt ifrån de perfekta bilder naturfotografer så ofta eftersträvar. Ändå låter Gill betraktaren komma fåglarna nära.

Gill är bosatt utanför Glemmingebro i Skåne sedan 2014. Han ställer regelbundet ut internationellt. 2015 fick han idén att undersöka vad som egentligen pågick i det ödsliga landskapet runtomkring hemmet. Nära kanten av ett fält slog han därför ner två träpålar, cirka 1,5 meter höga. På den ena stolpen monterade han en kamera med rörelsedetektor kopplad till självutlösare. Tanken var att de fåglar som landade på den andra stolpen skulle utlösa detektorn själva och därmed ta en – med modernt språkbruk – selfie. Projektet fick namnet *The Pillar*. Första gången Gill vittjade kameran blev han överväldigad. Det hade fungerat!

© STEPHEN GILL / FRÅN THE PILLAR BILDSERIE OCH BOK

En gråkråka böjer på huvudet. För att kika mot skyn eller kanske för att förstå vad det för tingest som sitter där bredvid pinnen?

METODEN ATT RIGGA självutlösare är alls inte ny inom naturfotografi. Det som är unikt för *The Pillar*, är att Gill fullständigt tog bort övrig styrning av bildresultatet. Till och med fokus är ställt en bit bortom stolpen. Därmed är de flesta fåglar oskarpa.

Gills fåglar framställer sig på sätt och vis på sina egna villkor, som självständiga varelser med sina egna förehavanden.

Det skulle visa sig att det pågick väldigt mycket på det där vidsträckta fältet. De flesta fåglar som landade på stolpen var helt okända för Gill. Några av arterna var kungsörn, törnskata, gråsiska, stenskvätta, sävsparv, gråhäger, pilfink, jorduggla och tornfalk. Och självklart en mängd kråkor och ormvråkar.

LANDSKAPET ÄR ALLTID detsamma, men aldrig likadant. Visserligen återkommer årstiderna cykliskt, men de unika ögonblick då fåglar landar på stolpen påminner oss om dynamiken i vår existens. Gill arbetade med *The Pillar* fram till 2019. Då stod resultatet klart i form av en bok, med ett finstämt förord av Karl Ove Knausgård.

Metoden är typisk för Gill: långa projekt, där han tar ett steg tillbaka som fotograf och låter världen spela upp sig själv inför kameran. Ofta djupdyker han i ett ämne över lång tid och presenterar projekten i bokform, via hans eget förlag Nobody Books. Böckerna utgör självständiga konstverk, med formgivning och kvalitet utöver det vanliga. *The Pillar* blev utvald till 2019 års upplaga av Svensk bokkonst.

SOM BILDDOKUMENT SKILDRAR *The Pillar* en mängd fåglar i ett landskap. Men projektet pekar även på något oerhört viktigt: att vi måste förstå naturen på dess egna villkor. Vi människor kanske bör ta ett steg tillbaka och fundera över hur vi i fotografi skildrar naturen. Speglar våra bilder en mänsklig härskarblick, eller öppnar de upp för ett helt annat förhållningssätt till vår gemensamma livsmiljö?

The Pillar och tyska duvdrönare

- I Skåne häckar runt 190 av Sveriges drygt 250 häckfågelarter. I boken *The Pillar* presenteras 23 av dem.
- För över 100 år sedan lät den tyska farmaceuten Julius Neubronner utrusta brevduvor med miniatyrkameror. De blev därmed historiens första duvdrönare och de allra första fåglarna att fotografera sin omgivning.
- För fler kaotiska och ovanliga fågelbilder rekommenderas japanen Fukases fotoprojekt *Ravens*.

© STEPHEN GILL / FRÅN THE PILLAR BILDSERIE OCH BOK

En flock starar passerar kamerans öga.